

**Оперативна інформація щодо фітосанітарного стану
сільськогосподарських рослин у господарствах Херсонської області
станом на 16.07.2026**

Озимі зернові колосові культури – збирання.

Озимий ріпак – збирання.

Ярий ячмінь – повна стиглість, збирання.

Горох – повна стиглість, збирання.

Соняшник – ріст кошиків, початок цвітіння.

Кукурудза – цвітіння волоті та качана, молочно воскова стиглість.

Картопля – дозрівання.

Овочеві – *томати: посівні* – відцвітання 1-х квіток, зелена стиглість, бланжева стиглість; *розсадні* – повна стиглість, бланжева стиглість.

Плодові дерева: слива, персик – досягання плодів.

Виноград – плодоутворення.

За даними Херсонського обласного центру з гідрометеорології у звітному періоді на Херсонщині переважала мінлива хмарність, супроводжувана короткочасними локальними грозовими дощами та температурними коливаннями від +13 °С вночі до +32 °С вдень.

Максимальна температура повітря підвищувалась у тепліші дні до 30-32° тепла.

Мінімальна температура повітря знижувалась у холодніші ночі до +12-13° тепла.

Поверхня ґрунту в денні години нагрівалась до +55-60°, в нічні години охолоджувалась до +12-13°.

Середня декадна температура ґрунту на глибині 10 см становила +28°.

Вітер переважав північно-західного напрямку з переходом на західний. Максимальна його швидкість досягала 8-10 м/с.

У звітному періоді пройшли дощі різної інтенсивності. Це дещо послабило ґрунтову посуху. Чергування помірного тепла та вологи покращило умови для вегетації пізніх культур.

Багатоїдні шкідники

У місцях резервації (*неорні землі, балки, узбіччя доріг*) ще триває живлення личинок нестадних видів *саранових*. Їх середня чисельність становить 1,0-5,0 екз./м² осередково 10 екз./м². За видовим складом переважають: кобилки блакитнокрила, темнокрила, чорносмугаста, хрестовичка мала. Заселено 100% обстежених площ місць резервації. Триває окрилення комах. За віковим складом личинки нестадних видів V віку становлять 45%, дорослі комахи – 55%. Стадні види саранових (італійський прус та перелітна сарана) відмічають за середньої чисельності 0,5-2,0 екз./м². Спостерігається 24% личинок V віку та 76% окрилених саранчуків.

На даний час, на території Нововоронцовської селищної територіальної громади Бериславського району Херсонської області, де було виявлено осередок підвищеної чисельності саранових триває моніторинг земельних угідь,

з метою недопущення розповсюдження та виникнення нових осередків шкідника.

На неугіддях з квітучою рослинністю, узбіччях доріг, в крайових смугах просапних, овочевих та багаторічних травах продовжується слабкий літ, яйцекладка, відродження гусениць II покоління **лучного метелика**. Чисельність метеликів складає від 1 до 2 екземплярів на 10 кроків, середня чисельність гусениць складає 0,2 екз./м², максимальна 1,0 екз./м².

На даний момент пошкоджень сільськогосподарських культур не виявлено. Спостереження за розвитком та розповсюдженням шкідника триває.

Гусениці **озимої совки** I покоління старших продовжують шкодити посівам просапних та овочевих культур, особливо у приватному секторі. Заселено 40% площ овочів, 20% площ соняшника, за середньої чисельності 0,5-0,7 гус./м², максимально 2 екз/м². Пошкоджено у середньому 3-5% рослин. Розпочалось за лялькування гусениць шкідника.

Гусениці **листогризучих совок – капустиної, совки – гамми, бавовникової, помідорної, люцернової** та інших продовжують харчування у першу чергу на неугіддях та у посівах **просапних, овочевих культур**. Гусеницями різних віків заселено до 32% обстежуваних площ, пошкоджено від 3% до 5% рослин, середня чисельність складає 0,5-1,0 екз/м² максимум 2,0 екз/м².

Продовжується літ метеликів листогризучих совок другого покоління.

Триває відродження та шкодочинність гусениць **стеблового (кукурудзяного) метелика**. Також продовжується поодинокий літ метеликів. Заселено 30% обстежених площ, середня чисельність імаго 1-2 екз. на світло пастку за ніч, заселеність рослин кукурудзи яйцекладками становить 5-23% з чисельністю 2-15 яєць на кожную, чисельність гусениць становить 0,2-0,5, максимум 1,0 екз./рослину при заселенні 1-2% рослин, максимально 3% рослин.

Шкідники та хвороби зернових колосових

Клоп - шкідлива черепашка. У звітному періоді на незібраних площах озимої пшениці та в місцях складання зерна продовжувалося дохарчовування молодих окриплених клопів.

Імаго **хлібного туруна (жужелиці)** перебувають у літній діапаузі.

Септоріозом колосу уражено 10% обстежених площ посіву озимої пшениці та 15% озимого ячменю, у середньому - 1% колосків, максимально – 2%. Розвиток хвороби – 1%.

Альтернاریозом колосу уражено 10% площ та у середньому - 1,5% колосків, розвиток хвороби – 1%.

Фузаріозом уражено 5% обстежених площ посіву озимої пшениці та 10% озимого ячменю, у середньому – 1% колосків, максимально – 3%. Розвиток хвороби – 1%.

Альтернاریоз та септоріоз колосу виявлені на 8% площ посіву ярого ячменю, уражено у середньому 1% рослин, максимально – 2%, розвиток хвороби – 1%.

Шкідники кукурудзи

Попелиць виявлено на 30% обстежених площ посівів кукурудзи, заселено 2% рослин, середня чисельність – 2 екз./роsl., максимально – 1 колонія.

Гусениць **бавовникової совки** виявлено на 20% обстеженої площі кукурудзи, середня чисельність склала 1,1 гус./роslину, заселено в середньому 2% рослин.

Також виявлено живлення гусениць **стеблового кукурудзяного метелика**, шкідником заселено 25% обстеженої площі, заселено в середньому 2% рослин. Чисельність личинки склала 0,9 екз./роslину.

Шкідники та хвороби соняшнику

На рослинах соняшнику, за чисельності 1 колонія на гектар, продовжують шкодити **геліхризіві попелиці**, якими заселено та пошкоджено від 5% до 10% рослин, на 35% обстежуваних площ.

Павутинним кліщем Заселено 10% площ посівів та 2% рослин соняшнику, за середньої чисельності 3 екз./лист.

Також відмічено пошкодження рослин соняшнику **тютюновими трипсами**, чисельність яких коливається на окремих полях від 2 до 5 екз. на роslину при заселені 5% рослин, 25% площ.

Гусеницями **соняшникової вогнівки** 1-3 віку заселено до 6% обстежених площ, заселено до 4% рослин, середня чисельність 0,6 гусінь на роslину, максимально 1,0 гус./роslину.

Гусениць **бавовникової совки** виявлено на 21% обстежених площ посівів соняшнику, у середньому - 1% рослин, максимально - 2%, середня чисельність - 1 гус./роsl.

Несправжньою борошнистою росою (пероноспорозом) уражено до 5% рослин на 10% обстежуваних площ, розвиток хвороби 1%.

Альтернاریоз виявлено на 15% площ. Уражено у середньому 1,5%, максимально - 3% рослин, з розвитком хвороби - 1%.

Фомозом уражено 10% обстежених площ посівів, у середньому - 0,5% рослин, максимально - 2%, розвиток хвороби – 0,5%.

Шкідники та хвороби овочевих культур

Живлення **колорадського жука** літньої генерації продовжується на всіх рослинах родини пасльонових. Чисельність шкідника на баклажанах і томатах у приватному секторі (заселено до 15% рослин) жуків – максимально 2 жука на роslину, яйцекладок 1 екз./роslину, личинок 5 екз./роslину.

Капусту на 50% обстежених площ, на 15% рослин заселяють та пошкоджують **гусениці совок, біланів, капустяної молі та попелиці**.

Попелицями заселено від 10 до 15% рослин. Чисельність складає 1-2 колонії на роslину.

Капустяною міллю заселено 1–5% рослин з чисельністю 2–4 гусениць на роslину.

Гусеницями **капустяного білана та капустяної совки** першого покоління, заселено до 5% рослин, 35% площ, середня чисельність 1,0 гусениць/роslину, максимально 2,0 гусениць/роslину.

Білокрилкою заселено до 35% обстежених площ капусти, у середньому – 3% рослин, максимально 5% рослин, за середньої чисельності 5 екз./роsl., максимально – 15 екз./роsl.

На **баштанних культурах** триває живлення **трипсів** та **попелиць**, середня чисельність 3,0 екз./роslину, максимально до 5,0 екз./роslину, пошкоджено 2-5% рослин. 5% рослин баштанних культур на 10% обстежених площ заселені **звичайним павутинним кліщем**.

Фітофторозом та **альтернаріозом** уражено 15% обстежених площ картоплі та томатів, у середньому - 1% рослин, максимально - 3%, розвиток хвороби – 1,5%.

Рослини баштанних культур уражені **антракнозом** на 14% обстеженої площі, уражено 3% рослин в слабкому ступені.

Скрізь у приватному секторі томати за чисельності 0,5-0,7 екз/м² пошкоджують гусениці **совок (городньої, бавовникової, карадрини)**.

Шкідники та хвороби плодових культур

Триває літ, відкладання яєць, відродження гусениць II покоління **яблуневої плодожерки**. Шкідником заселено 50% дерев, в залежності від саду і системи захисту. Чіткої грані між першим і другим поколіннями не відмічено. Гусеницями яблуневої плодожерки пошкоджено 1–5% плодів на деревах із 1 гус./плід. Триває літ метеликів **сливової плодожерки** II покоління.

Личинками **каліфорнійської щитівки** заселено 36% дерев, середня чисельність личинок становить 0,1 лич./п.м.г., максимально – 1. Пошкоджено у середньому 2% плодів, максимально - 5%.

У плодових садах триває шкодочинність личинок кліщів: червоного плодового, бурого та глодового. У незахищених садах приватного сектору кліщами заселено до 50% дерев. Середня чисельність становить: червоного -2,3 екз./лист, бурого - 1,2 екз./лист, глодового - 1,0 екз./лист. Пошкоджено у середньому 1% листя, максимально – 2%.

Триває шкодочинність **попелиць**. **Зеленою яблуневою попелицею** заселено 60% дерев. Личинки пошкодили у середньому 1,5% листя, максимально - 2%, середня чисельність - 1 кол./лист, максимально -2. Личинки **вишневої попелиці** шкодять на 55% дерев. Заселено та пошкоджено 1,2% листя, максимально – 2%, середня чисельність - 1 кол./лист, максимально -2. **Сливової попелиця** заселила 30% дерев, у середньому - 4% листя, максимально - 7%, середня чисельність - 1 кол./лист, максимально - 2.

Триває живлення личинок **яблуневої листоблішки (медяниці)**. Заселено 10% дерев, пошкоджено у середньому 3% листя, максимально – 6%. Середня чисельність становить 2 лич./лист, максимально – 3.

Гусениці **білана жилкуватого** живляться листям на 3% дерев. Середня чисельність становить 1 гус./лист, максимально – 2, пошкоджено 2% листя, максимально – 4%.

Кучерявість листя персика - уражено 15% дерев, у середньому - 2% листя, максимально - 5%, із розвитком хвороби – 3%.

Моніліоз кісточкових виявлений на абрикосі, вишні, черешні. Уражено у середньому 15% дерев та 3% молодих пагонів із розвитком хвороби -3%.

Борошнисту росу на яблуні виявлено на 15% дерев, уражено у середньому 2% листя, максимально - 5%, із розвитком хвороби – 3%.

Парша яблуні. Прояви хвороби виявлено на 10% дерев. У середньому уражено 2% листя, максимально – 4, розвиток хвороби – 2%.

Парша груші. Прояви хвороби виявлено на 15% дерев. У середньому уражено 2% листя, максимально – 5, розвиток хвороби – 2%.

Плодову гниль на черешні виявлено на 10% дерев, у середньому уражено 2% плодів, максимально – 5%. Розвиток хвороби - 3%.

Кокомікозом уражено 4% дерев черешні, у середньому - 3% листя, максимально - 5%. Розвиток хвороби – 2%.

Шкідники та хвороби винограду

В виноградниках продовжують шкодити гусениці *гронової листокрутки і кліщі (павутинний, виноградний зудень).*

Виноградний зудень заселив до 20% обстежених площ і до 5% кущів та 1-10% листя, чисельність становить 1, максимально – 3 екз./кущ, особливо у приватному секторі.

Продовжується розвиток і живлення гусениць *гронової листокрутки* другого покоління, які на 0,1–1,0% кущів пошкодили 0,10–0,20% грон. Чисельність гусениць становить 1,0 екз. на кущ.

У занедбаних та загущених виноградних насадженнях, де не проводились обробки фунгіцидами продовжується ураження рослин **мілдью і оїдіумом**. **Мілдью** уражено 2-5%, максимально 10% кущів, до 10% листків. **Оїдіумом** уражено до 2–5%, подекуди в осередках до 10% кущів, 1–4% листя, 3-5% грон.